

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji
metai | 1948 m. rugsėjo 26 d. sekmadienis
Kaina 20 kp
№ 91 (146)

Atstatysime ir sutvarkysime savo miestą!

Vokiškoji fašistinė okupacija paliko gilią žaizdą laikinai okupuotiems Tarybų Sąjungos rajonams. Hitleriniai grobikai ir jų satelitai savo siautėjimo periode pasirodė tikrais vandalais: jie su barbarams įgimtu atkaklumu griovė mūsų miestus ir kaimus, žudė tarybinius žmones, trėmė juos į prakeiktąją reichokatorgą.

Ypač smarkiai nuo vokiečių okupacijos nukentėjo tarybiniai miestai. Nuolatiniai bombardavimai iš oro, artilerijos apšaudymai, padegimai, atsi-traukiant vokiečiams, iš pui-kių miestų padarė tik griu-vėsius ir pelenų krūvas.

Tačiau nėra to, ko negalėtų padaryti tarybiniai žmonės. Šiandien visuose Tarybų Sąjungos miestuose, kurie laikinai buvo palikę po vokiškųjų okupantų jungu, verda atsta-tymo darbai. Vėl iš griuvėsių pakyla ištisi namų blokai ir net kvartalai, žaliuoja parkai ir skverai, gatvės apsidengia žvilgančiu asfaltu. Savo mies-tų atstatymo darbuose tarkininkauja visi fiziniai sveiki tų miestų gyventojai. Jie skaito sa-vo garbe savanoriškai padirbėti prie atstatymo darbų po ke-liasdešimt darbo valandų.

Tarybų Lietuvos vyriausy-bė ir bolševikų partija miestų atstatymo darbams skiria ne-paprastai didelį dėmesį. To pasėkoje jau šiandien galime pamatyti didelių šito dėme-sio rezultatus. Šiandien mūsų žilasis Vilnius nebe toks, koks buvo prieš keletą metų. Čia atstatymo ir naujos statybos darbai eina pilnu tempu. Juose talkininkauja dešimtys tūkstančių vilniečių, išpareigoju-sių atidirbti savajam miestui po 50 darbo valandų. Į Vilniaus atstatymą įsijungė ne tik vilniečiai, bet ir kiti Ta-rybų Lietuvos gyventojai, ku-rie, atvažiavę sostinėn, tarkininkauja miesto atstatymui.

Lygiai, kaip ir Vilnius, sparčiais tempais atsistato Kaunas, Šiauliai, Klaipėda, Panevėžys, Biržai, Šakiai ir kiti Tarybų Lietuvos miestai. Netolimoje ateityje juose visai nebematysime tų sugriovimų, kuriuos padarė fašistinė oku-pacija.

Mūsų apskrities centras — Kupiškis nuo karo nelabai smarkiai nukentėjo, bet oku-pantų paliktos žaizdos žymios

ir dabar. Turgavetės aikštėje riogso griuvėsiai, kuriuos nu-valius, būtų galima įrengti jaukią miesto aikštę ar parką.

Didelį priekaištą reikia duo-ti ir apskrities komunalinio ūkio skyriui, kuris nugriovė vi-są eilę dar tinkamų naudojimui namų. Tokių dalykų buvo Vil-niaus, Dariaus ir Girėno, prof. Matulionio ir kitose gatvėse. Šitas viskas privedė prie to, kad šiuo metu Kupiškis teikia apgriauto ir apložusio miesto išvaizdą.

Apskrities vykdomasis ko-mitetas, norėdamas sutvarky-ti Kupiškio miestą, dabar pra-dėjo organizuoti talkas Tur-gavietės aikštės sutvarkymo darbams. Visų miesto įstaigų, organizacijų ir įmonių kolektyvai išpareigojo įsijungti į miesto atstatymo ir sutvar-kymo darbus. Pirmieji prie aikštės sutvarkymo dirbo Ku-piškio valstybinio mūlo dir-bantieji, kurie atsiėkė gražių darbo rezultatų. Miesto sutvarkymo darbuose jau dabar skamba vardai drg. drg. Ši-linio, Šarauskaitės, Laško, Stančikaitės ir kt., kurie pa-sižymėjo darbštumu. Kasdien miesto atstatymo pirmūnų ei-lės vis daugėja.

Reikalinga kiekvienam mies-to gyventojui visomis jėgomis įsijungti į miesto atstatymo ir sutvarkymo darbus. Apskrt. komunalinio ūkio skyriaus už-davinys — nepasitenkinti gau-sia individualine statyba, bet pradėti ir komunalinę statybą. Tik tik tuomet Kupiškis iš-augs ir išsiplės.

Dabar, prasidėjus miesto aikštės tvarkymo darbams, reikalinga nepalikti nuošaliai ir Kupiškio miesto partinei bei komjaunimo organizaci-joms. Reikalinga išplėsti mies-to statymo propagandą gyven-tojų tarpe, leisti kovos lape-lius sutvarkymo darbų vieto-jė, iškelti juose pirmūnus ir pliekti tinginius bei atsilikė-lius. Tuomet ir rezultatai bus geresni.

Komunistai ir komjaunuoliai turi būti pirmieji miesto atstatytojų gretose.

Kiekvienas kupiškėnas pri-valo suprasti, kad savo mies-to atstatymas — jo garbės reika-las. Todėl negalima neišijungti į savojo miesto sutvarkymo darbus.

Visi į Kupiškio miesto atsta-tymo ir sutvarkymo talką!

PLAČIOJOJE TĖVYNĖJE

Maisto pramonė pradėjo naują sezoną

Vidurinės Azijos ir Kazachs-tano respublikų cukraus ga-myklos pradėjo perdirbti nau-jo derliaus cukrinius runke-lius. Daugiau negu šimtas įmonių bus paleistos per rug-sėjo mėnesį Ukrainoje. Šalis jau gavo pirmuosius 10.000 pudų cukraus iš naujo der-liaus cukrinių runkelių.

Iš viso šalyje cukrų perdirbs 197 gamyklos — 18 daugiau negu praėjusiais metais. 14 įmonių

istos rikiuotėn pirmą kartą po karo.

150 sviesto ir riebalų pra-monės įmonių pradeda per-dirbti naujojo derliaus žaliavą. Jau ketvirtame ketvirtyje au-galinių riebalų gamyba padidės 2 kartus palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu. Didelis dėmesys kreipiamas duonos gamybos pramonei.

(ELTA).

Metinis medvilnės valymas

Šalies medvilnės laukuose prasidėjo masinis derliaus va-lymas. Pirmoje rugsėjo mėn. dekaadoje rinkti ir statyti medvilnės žaliavą pradėjo tūkstančiai Vidurinės Azijos, Pie-tų Kazachstano ir Užkauka-zės respublikų kolektyvinių ūkių. Prasidėjo medvilnės va-lymas naujuose šios kultūros auginimo rajonuose — Stavro-polio ir Krasnodaro kraštuose.

Į paruošų punktus kasdien pristatoma vis daugiau nau-jojo derliaus medvilnės. Iki rugsėjo mėn. 10 d. kolektyviniai ūkiai surinko dvigubai daugiau medvilnės žaliavos, negu iki to paties laiko pra-ėjusiais metais. Pirmąja Azerbaidžano TSR kolektyvi-niai ūkiai. Pradėjo derliaus valymą Kazachstano ir Armė-nijos kolektyviniai ūkiai. Uz-bekistane medvilnės rinkime pirmąja Surchan-Darjos ir Kaška — Darjos sričių kolektyviniai ūkiai.

(TASS—ELTA).

Pirmasis cukrus iš naujojo derliaus runkelių

CHARKOVAS (TASS). Šiais metais 10 dienų anksčiau negu pernai pradėjo cukraus gamy-bą srities cukraus tresto fab-rikai. Pirmuoju srityje pra-dėjo veikti Novoivanovo fab-rikas.

Kamenec — Podolsko srities, Ružiniansko rajono, Molotovo vardo kolektyvinio ūkio pirmininkas, Socialistinio Darbo Didvyris A. P. Prisiažniukas (iš kairės) ir laukininkystės brigados brigadininkas I. P. Ščerba — žinomi derliaus meistrai.

J. Kopyto foto

TASS-o spaudos klišė

Tarybų Lietuvoje

Jonavos (Kauno apskrt.) MTS traktorininkas — žymūnas A. Prusakovas.

118 naujų gyvenamųjų namų per metus

UTENA. Nuo šių metų pra-džios Utėnos komunalinis ūkis davė daugiau kaip 150 leidimų namų statybai Ute-nos mieste.

Šiais metais didelį darba-atliko Utėnos vartotojų koo-peracijos draugija, atstaty-dama ir atremontuodama daug namų parduotuvėms ir duo-

nos kėpyklai. Neseniai Mary-tės Melnikaitės gatvėje at-statytas didelis namas „Le-nino keliu“ redakcijos spaus-tuvei.

Iki šio laiko Utėnos mies-te atstatyta 26 mūriniai na-mai ir 118 naujų individuali-nių gyvenamųjų namų.

Nauji rezervuarai

Vilniaus „Žibutės“ kondi-terijos fabriko žaliavos san-dėliuose įmontuoti 2 metalini-ai rezervuarai sirupui bend-ro 18 tonų talpumo. Re-zervuarai aprūpinti kėlimo mašinomis, o taip pat spe-cialiais išleidžiamaisiais čiaup-tais. Tokiuose rezervuaruose sirupas gali išbūti ilgą laiką nenustodamas savo koky-bės.

Rezervuarų įrengimas fab-rikui sutaupys daug vietos sandėliuose, o taip pat darbo jėgos.

Mykolas Geras
(„Tarybinė Dzakija“)

114 pūdai grūdų iš hek-taro

ANYKŠCIAI. Šainos Ira-novos grandies nariai iš Troškunų tarybinio ūkio Lietuvos žemdirbių laiške drg. Stalinui išpareigojo išauginti po 114 pudų rugių iš kiekvieno ha 10 hektarų plote.

Duotąjį vadui žodį tarybi-niai patriotai garbingai ište-sėjo. Grandis surinko 144 pūdus grūdų iš kiekvieno hektaro.

Kupiškio apskrities darbo žmonių deputatų Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkui

drg. P. SILICKUI,

mirus jo tėveliui, reiškiame užuojautą
Kupiškio apskrt. vykdomojo komiteto bendrojo skyriaus,
žemės ūkio skyriaus ir plano komisijos darbuotojai

Iš paruošų kampanijos praktikos

Du darbo praktikos pavyzdžiai

Kupiškio apskrities darbo valstiečiai, tesėdami duotąjį žodį laiške drg. Stalinui, šiomis dienomis raportavo apie priešlaikinį metinio grūdų paruošų plano įvykdymą. Dabariniu metu sparčiais tempais jie ir toliau atiduoda viršplaninius grūdus valstybei. Tas atsiektas dėka gerai organizuoto darbo grūdų paruošų kampanijoje, dėka gerai išvystyto agitacinio aiškinamojo darbo plačiose darbo valstiečių masėse ir griežtos kovos prieš sabotuojančius buožes. Nemažą vaidmenį vykdant grūdų paruošų kampaniją suvaidino valsčių partinės ir tarybinės organizacijos, aktyviai įjungdamos į šį darbą tiek valsčių, tiek apylinkių tarybinį aktyvą, klubų - skaityklų vedėjus bei mokytojus. Ypač gerai pravedė grūdų paruošų kampaniją Viešintų (LKP(b) VK sekretorius Ivanilovas) ir Subačiaus (LKP(b) VK sekretorius Janonis) partinės organizacijos. Dėl atsidavusių šių valsčių vadovų vadovavimo grūdų paruošų kampanijai atsiektas gražių darbo rezultatų. Viešintų valsčius visą laiką grūdų paruošų kampanijoje pirmavo. Nuo jo neatsiliko Subačiaus valsčius. To pasėkoje rugsėjo 14 dieną šie valsčiai raportavo apie metinio grūdų paruošų plano priešlaikinį įvykdymą. Diena po dienos su panašaus turinio raportais atsiliejo ir kitų valsčių darbo valstiečiai. Dabar šiuose valsčiuose išsivystė masinis grūdų statymas valstybei virš plano. Nenutrūkstamai plaukia vežimai su viršplaniniais grūdais valstybei.

Nors grūdų paruošų planas visu 100 proc. įvykdytas, bet paruošų kampanija mūsų ap-

skrityje dar neužsibaigė. Šiuo metu kai kuriuose valsčiuose pieno paruošos virai apmirė ir apskritis atsidūrė paskutinėje vietoje respublikoje. Todėl reikalinga visų valsčių vadovams ir toliau nepaleisti įgautos iniciatyvos iš savo rankų vykdant grūdų paruošas, bet palaipsniui pereiti prie kuo greitesnio užbaigimo atsiskaityti su valstybe pieno bei kitų privalomųjų pristatymų valstybei paruošose.

Tenka pabrėžti, kad kai kurių apskrities valsčių vadovai tą gerai suprato ir stengiasi įgyvendinti. Vienas iš tokių valsčių Kupiškio apskrityje yra Viešintos. Šio valsčiaus vykdomojo k-to pirmininkas Mažuolis ir LKP(b) VK sekretorius Ivanilovas kreipia reikiamą dėmesį į visas vykdomas kampanijas ir deda visas pastangas, kad jas vykdant būtų atsiektas gerų darbo vaisių. Ir štai šiandieną jų darbą tvirtina faktai. Valsčius ir dabar visą laiką pirmąją vykdant pieno paruošas. Čia yra apylinkių, kurios pieno paruošų planą jau 100 procentų įvykdė. Griežionių ir Laitelių apylinkių valstiečiai, sėkmingai užbaigę metinį pieno paruošų planą, pasiryžo dar duoti valstybei virš plano keliolika tonų pieno.

Tas šiose apylinkėse atsiektas dėka sumanių ir energingų apylinkių vykd. k-tų pirmininkų drg. drg. Paškauskos ir Maldeikio darbo. Jie mokėjo aktyviai į paruošų kampaniją įjungti visus savo apylinkių Tarybų deputatus, dešimtkiemius įgaliotinius, klubų - skaityklų vedėjus, kurie valstiečių tarpe vedė aiškinamąjį darbą paruošų vykdymo klausimais ir kovojo prieš užkietėjusius sabotuo-

tojus. Šiuo laiku valsčius yra įvykdęs 80 proc. metinio pieno paruošų plano. Bet Viešintose reikalinga dar labiau suaktyvinti darbą pieno paruošų vykdyme.

Tačiau Simonų valsčiuje su pieno paruošomis visai blogai. Šis valsčius visą laiką velkasi uodegoje.

Kyla klausimas, kodėl kaimyninis Viešintų valsčiaus visose vykdomose ūkinėse kampanijose pirmąją, o Simonų atsilieka. Ar Viešintų valsčiaus ribose kitokios klimato sąlygos? Ne! Tame kalti valsčiaus vadovai, kurie iki šiol dar nerado reikalo tinkamai įsijungti į paruošų kampaniją. Simonųse silpnai vedamas agitacinis darbas dėl paruošų ir dar neišvystyta stipri kova prieš buožes, kurie visai mėgina sabotuoti pieno paruošas ir valsčių tempia atgal. Apylinkėse neorganizuojami darbai apylinkių Tarybų deputatai ir dešimtkiemiai įgaliotiniai. Tas pasireiškia Juodpėnų ir Punkiškių apylinkėse. Punkiškių apyl. vykd. k-to pirmininkas Sanvaitis ir Juodpėnų apyl. vykd. k-to pirmininkas Vaišvila į paruošų kampaniją nesistengia įtraukti savo apylinkių aktyvo, o dirba vieni. Tas pats ir kitose apylinkėse. Valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkui drg. Mėlynui ir partiniam organizatoriui drg. Baltrunui reikalinga iš pagrindų pagerinti darbą pieno paruošose, griežčiau vesti kontrolę išklausančiam darbuotojui iš paruošų agentų, sustiprinti kovą prieš sabotuotojus — buožes, stengtis išaiškinti nuslėptas karves, žemę ir t. t.

Šie darbo praktikos pavyzdžiai rodo, kaip reikalinga ir nereikalinga dirbti.

V. Rudokas

BALTIJOS ŽUVĖDRA

O krykški, Baltijos žuvėdra,
Sparneliais skrodamas bangas!
Man rodos tu per karo vėtrą
Laivus lydėjai į kovas;

Ir dzinginali jureivio akį —
Gyvybės ženklui jam buvai.
Jis per žiuronus priešą sekė,
Kur susiliejo vandenai.

Vardan gyvybės jis kovojo
Ir, nebijodamas pavojų,
Jis nešė pergale per vėtrą.

Laisvi vėl jūros vandenai
Ir ramūs plaukioja laivai —
Juos vėl lydėk laisva žuvėdra!

Gausus citrusinių vaisių derlius užderėjo šiemet pietiniuose Tarybų Sąjungos rajonuose.

Įvykdė pieno paruošas

Mūsų apskrities darbo valstiečiai, siekdami greičiau įvykdyti pieno, mėsos, kiaušinių ir vilnų metinį paruošų planą, energingai ėmėsi darbo. Dar iš pavasario Aukštupėnų valsčiaus darbo valstiečiai iššaukė Kupiškio ir Gelažių valsčių valstiečius į socialistines lenktynes. Dėka to, daugelis darbo valstiečių pilnai jau atsiskaitė su valstybe pieno paruošų plano vykdymu visu 100 proc. Štai Aukštupėnų valsčiaus Jutkonų ir Gyva-

karų apylinkių valstiečiai jau visiškai įvykdė metinį pieno paruošų planą. Nuo jų neat-siliko ir Kupiškio valsčiaus, Kuosėnų apylinkės darbo valstiečiai. Jie taip pat įvykdė metinį pieno paruošų planą. Pieno paruošas baigė ir Viešintų valsčiaus Laitelių bei Griežionių apylinkių valstiečiai. Dabar jie pieną ir kitus maisto produktus stato sekančiųjų metų sąskaiton.

J. Kriaušinis

L. RUTENAS

Kelias į laisvę ir laimę

(Tęsinys iš 90 (145) n-rio)

Fašistiniai Lietuvos valdovai, norėdami užmaskuoti buržuazijos ir buožių diktatūrą, laikas nuo laiko rengdavo rinkimines komedijas. Tačiau fašistiniai „rinkimai“, ar tai llesdavo savivaldybes, ar seimą, tik dar labiau pabrėždavo klasinį, antilaudišką fašistinės diktatūros pobūdį. Savivaldybių „rinkimai“, įvykę aukštų turto, amžiaus ir kitų cenzų sąlygomis, daugelyje vietų atvirai balsuojant, parodė tik fašistų siekimą paversti vietinius valdžios organus paklusniais buržuazijos ir buožių klasinių interesų įrankiais. Ir seimo „rinkimai“, įvykę 1936 metais, pasibaigė visišku fašistinio režimo demaskavimu. Antidemokratinių rinkiminių įstatymų pagrindu, nežaboto teroro sąlygomis įvykę „rinki-

mai“, kuriuose dalyvavo tik penktoji dalis rinkėjų, sudarė labai blogą kaukę fašistinei diktatūrai pridengti, klasinė sudėtis fašistinio seimo, kuriame sėdėjo išimtinai išnaudotojų klasių atstovai, tik parodė visai šaliai, kam tarnauja smetoninis režimas.

Fašistinėje „tautos vienybėje“, nežinint žiauriausios diktatūros ir rinkiminių farsų, išskildavo vis daugiau atvirų plyšių. 1935 metų Suvalkijos valstiečių neramumai ir 1936 metų Kauno darbininkų generalinis streikas realiai parodė, kad liaudis vis platesniu frontu stojo į kovą prieš buržuazinę - buožinę diktatūrą.

Tai kovai sunkiausiomis teroro sąlygomis iš gilaus pogrindžio vadovavo Lietuvos Komunistų Partija. Buržuazinės partijos negalėjo stoti į

kovą prieš fašizmą, nes klasiniai fašizmo tikslai buvo jiems artimi. Priešingai, buržuazinių partijų vadai talkininkavo fašizmui, ieškojo bendradarbiavimo su juo. 1938 metais krikščionys demokratai ir liaudininkai sudarė bendrą frontą su Hitlerio samdiniais voldemarininkais. 1939 metų pradžioje, kai lietuviškojo fašizmo padėtis po Klaipėdos prijungimo prie Vokietijos ypatingai pašlijo, krikščionys demokratai ir liaudininkai įstojo į Smetonos vyriausybę, siekdami sustiprinti fašizmo pozicijas kritiškiausiu fašistinei diktatūrai metu.

Silpnėjančios smetoninio fašizmo pozicijos varė jį į vis glaudesnę bendradarbiavimą su hitlerine Vokietija. Nuo 1933 metų — Hitlerio atėjimo į valdžią metų — smetoninė diktatūra paėmė atvirą prohitlerinį kursą. Lietuviškieji fašistai sveikino Hitlerio perga-

lę Vokietijoje, matydami toje pergalėje galimybę savo pačių diktatūrai sustiprinti. 1937 metais smetonininkai amnestavo lietuviškąjį Hitlerio agentą Voldemarą ir jo vokiškuosius statyinius Lietuvoje Neumaną ir Zasą. 1938 m. Smetona legalizavo hitlerininkų partiją Klaipėdos krašte ir leido nacistiniam „Kulturverbandui“ išvystyti plačią veiklą visoje Lietuvoje. 1939 m., hitlerinei Vokietijai okupavus Klaipėdą, Čopote prasidėjo Smetonos įgaliotinio Škirpos derybos su Hitlerio atstovais dėl vokiečių kariuomenės įvedimo į visą Lietuvą. Susitarimas buvo pasiektas ir Vokietija tik laukė palankaus momento Lietuvai okupuoti. Ištikimai tarnaudami hitlerinei Vokietijai, smetonininkai tuo pačiu metu nuosekliai sabotavo visas galimybes tautiniams Lietuvos interesams ginti. 1939 metų gale smetoniniai išdavikai priešinosi Vilniaus

grąžinimui Lietuvai ir pakto su Tarybų Sąjunga sudarymui. Smetoniniai Hitlerio agentai uoliai varė provokacijas prieš Tarybų Sąjungą ir tarybines įgulas Lietuvoje, leido vokiškiems gaivalams išvystyti savo jėgas visame krašte ir padėjo jiems ruošti sukilimą Vokietijos naudai. Visoms toms pragaistingsoms provokacijoms kelią užkirtė istoriniai 1940 metų įvykiai.

Per 14 fašistinės diktatūros metų Lietuvos Komunistų Partija nenuilstamai mobilizavo liaudį kovai prieš fašizmą. Didvyriškoje kovoje prieš fašistinę diktatūrą partija stiprino savo ryšius su masėmis, telkė jas po savo vėliava. Žiauriomis fašistinio teroro sąlygomis, kovodama giliame pogrindyje, partija pasirodė kaip vadovaujanti Lietuvos darbo žmonių kovos jėga.

Sukurusi Tarybų valdžią ir tapusi lygiateisiu nariu galingoje Tarybų Socialistinių Res-

Ruošiamas literatūros vakaras

Tikslu pravesti kuo platesnį tarybinės knygos propagavimą bei artimesnį bendradarbiavimą su jų skaitytojais Lietuvos Tarybinių Rašytojų Sąjungos Valdyba rugsėjo 26 dieną ruošia literatūros vakarą Kupiškėje.

Vakare rašytojai drg. drg. Baltušis, Paukštelis, Žukaus-

kas — Vienuolis, Valsiūnienė, Vaitiekūnas ir Rudokas skaitys savos kūrybos kūrinius. Literatūros vakaro programoje dalyvaus skaitydami savo kūrinius ir pajėgesni vietos literatai — pradedantieji rašyti.

P. Sargautas

Knygą — į mases!

Aktyviau propaguoti tarybinę knygą

LKP(b) UK paskelbus tarybinės knygos mėnesininką, visi knygynai turi būti aktyvūs tarybinės knygos propagotojai. Būtina sudaryti prie knygyno knygnešių grupes, kurios atsilankytų įstaigose, organizacijose, dirbančiųjų butuose, pas valstiečius ir visur kitur, kur būna didesnis žmonių susibūrimas. Taip galima būtų daug daugiau išplatinti knygų.

Deja, Subačiaus knygyno vedėja drg. D. Baniukštytė to visai nesupranta. Ji nesilaiko nustatytų darbo valandų, sąmoningai neatidarydama įstai-

gos iki 10 valandos. Drg. D. Baniukštytė darbo metu dažnai pasišalina iš įstaigos, palikdama ten mažametę mergaitę, kuri nemoka suskaičiuoti pinigų.

Pilnai būtų galima prie vietos gimnazijos įsteigti knygų kioską, per kurį geriau būtų įmanoma propaguoti knygą moksleivių tarpe.

Drg. D. Baniukštytei reikalinga mesti seną darbo taktiką ir darbą pertvarkyti taip, kad, baigus knygos platinimo mėnesininką, būtų šis tas pasiekta knygų prekyboje.

G. Audra

Radio konstruktorius J. P. Kornežickis prie savo automatinio radio mazgo. B. Vitčevskio foto

TASS-o spaudos klišė

Klubas — skaitykla buržuazinėje dvasioje

Dar ne visi mūsų apskrities klubai — skaityklos darbą gerai atlieka. Yra ištisa eilė klubų — skaityklų vedėjų, kurie jiems pavestas partijos ir vyriausybės užduotis laiko antraeiliu dalyku ir nesistengia klubų — skaityklų darbo pastatyti į reikiamą aukštumą.

Toks netikęs yra ir Aukštupėnų valsčiaus, Akmenytės kaimo klubo — skaityklos vedėjos Indrelienės darbas. Čia užsukęs valstietis tarybinės spaudos neranda, nes ji užrakinta spintoje. Jis gali tik pasiskaityti buržuazinės spaudos liekanų, kaip laikraščio „Ūkininko Patarėjas“, žurnalo „Skautų Aidas“ ir kitų. Kadangi tarybinė spauda po raktu, tai valstietis priverstas skaityti buržuazinės dvasios spaudą.

Tokia padėtis tame klube — skaitykloje tęstis ilgai neturi. Reikalinga valsčiaus vykd. k-tui ir komjaunimo organizacijai tą pastebėti ir imtis žygių buržuazinių laikraščių bei žurnalo globotojus sudrausti.

O. Butautas

Dabar eina knygų mėnesininkas. Kiekvieno apskrities gyventojų garbės reikalas — įsigyti nors kelias tarybines knygas!

Skaitykite naujas knygas

Prof. P. A. Voloskovas

„Kovos priemonės su naminių gyvulių bergždumu“

Išleido Valstybinė Enciklopedijų, Žodynų ir Mokslo Literatūros Leidykla Kaune 1948 m. 80 psl., tiražas 2.200 egz., kaina 2,5 Rb.

Knygelė skiriama kolektyvinių ir tarybinių ūkių gyvulininkystės darbuotojams. Čia išsamiai nagrinėjamos gyvulių

bergždumo priežastys ir nurodomi praktiški būdai, kaip su jomis kovoti. Duoti receptai ir gydymo būdų lentelės.

Knygelė naudinga veterinarijos bei zootechnikos darbuotojams ir visiems gyvulių laikytojams.

Prof. A. F. Klimovas

„Žemės ūkio gyvulių anatomija ir fiziologija“

Išleido Valstybinė Enciklopedijų, Žodynų ir Mokslo Literatūros Leidykla Kaune 1948 m. 408 psl.

Vadovėlis skirtas studijuojantiems žemės ūkio technikuose. Jis vertingas yra ir kiekvienam žemės ūkio dar-

buotojui besidominančiam naminių gyvulių, jų anatomija ir fiziologija. Knygoje yra trumpi aprašymai, naminių paukščių anatomija ir fiziologija.

Knygoje esama daug paveikslų.

LTSR Žemės ūkio Ministerija

„Valstybinė arklių kilmės knyga“

Išleido Valstybinė Enciklopedijų, Žodynų ir Mokslo Literatūros Leidykla Kaune 1948 m. 130 psl., tiražas 2.200 egz., kaina 5,85 Rb.

Tai pirmasis šios knygos tomas. Joje pirmą kartą surinkta išsamiai ir sistemingai medžiaga apie esančius respublikoje veislinius arklius: jų kilmę, istoriją, veisles, savybes bei ypatumus. Arėnų išplėtimas Lietuvoje,

žemaičių arklių problema, veislinės arklinskystės gerinimo ir išplėtimo priemonės. Knygoje pateikta išsami medžiaga, liečianti per 2.000 veislinių eržilų ir kumelių.

Knygos tikslas padėti zootechnikams, tarybinams ir kolektyviniams ūkiams, darbo valstiečiams gerinti veislinės arklinskystės darbą.

Knyga gausiai iliustruota.

Vilniaus odų avalynės „Tigro“ kombinato darbininkai drg. Perlas J.A. (chromo apdirbimo cechais), Druteika I. K., Gževačevskis S. V. — drožėjas, Čikulis K.K. — mitymo cecho darbininkas įvykdė penkmečio planą. Nuotraukoje: iš kairės į dešinę: Perlas, Druteika, Gževačevskis, Čikulis pietų pertraukos metu skaito laikraštį. L. Mozerovo nuotr. ELT-os fotokronika

publikų Sąjungoje, Lietuva įsigijo tikras savo nepriklausomybės ir laisvės garantijas. Tas garantijas jai suteikė visa galingoji Tarybų šalis, visos jos tautos su didžiąja rusų tauta priešakyje.

Tarybų valdžia išsprendė agrarinį klausimą Lietuvoje. Buvo likviduota dvarininkų klasė ir pakirstos buožijos šaknys. Tai išvedė darbo valstiečių masę į naujo kurybinio gyvenimo kelią. Buvo sukurtos sąlygos vystyti žemės ūkiui ne saujelės eksploatatorių naudai, bet darbo valstiečių masių naudai, likviduoti žemės ūkio atsilikimui, paversti jį pažangiu, mechanizuotu žemės ūkiu.

Pramonės nacionalizacija išvadavo darbininkus ir paverė juos fabriko ir gamyklų šeimininkais, vienu smūgiu išvadavo Lietuvos pramonę iš užsienio kapitalo. Pramonės nacionalizacija ir

jos įjungimas į bendrąją tarybinės industrijos sistemą atpalaidavo ją nuo kapitalistinės ūkio sistemos krizių bei jos konjunktūrinių svyravimų įtakos, pašalino visus stabdžius, trukdžiusius Lietuvos pramonės plėtotę ir atvėrė jai neribotas išsivystymo galimybes.

Tarybinė sistema atvėrė naujas galimybes lietuvių tautos kultūrai ugdyti. Buržuazinėje Lietuvoje kultūros išsivystymą stabdė kapitalistiniai nuosavybės santykiai, kuriems esant kultura lieka pasiturinčiųjų klasių monopolija ir jos ugdymas pajungiamas bendriems pelno sistemos dėsniams. Tarybų valdžia atvėrė kelią į kultūrą plačiosioms liaudies masėms, išvadavo kurybinę mintį iš kapitalistinės sistemos varžtų ir tuo pačiu sudarė pagrindą vystyti lietuviškai kultūrai nacionalinei savo forma, socialinei savo turiniu.

Tarybų valdžia pirmoji Lietuvoje sukūrė lietuvių tautai tikrai demokratinio vystymosi galimybes. Buržuazinė demokratija Lietuvoje buvo demokratija eksploatatoriškai mažumai, nukreipta prieš darbo liaudį. Fašistinė diktatura įstūmė Lietuvos darbo žmones į visišką politinę vergovę. Tarybinė santvarka išvedė lietuvių tautą į nuoseklaus demokratizmo kelią. Ji perdavė darbo žmonėms ne tik visą politinę valdžią, bet ir vadovavimą ekonomikai, pastatė juos fabriko ir gamyklų, tarybinių ūkių ir MTS priešakyje, sudarė neribotas galimybes jų kurybinei iniciatyvai, jų gabumams bei talentams vystyti.

Didysis istorinis posūkis, įvykęs Lietuvoje 1940 metų vasarą, parbloškė išnaudotojų klases, sutriuškino buržuazinių nacionalistų jėgas.

Tačiau išnaudotojų klasių likučiai, žinoma, negalėjo su-

sitaikyti su revoliuciniais pasikeitimais. Galingo revoliucinių įvykių užmojo nustelbta, buržuazija palaipsniui ėmė telkti savo jėgas, tikėdamasi su hitlerinės Vokietijos pagalba pasiekti kruvino revanso prieš Lietuvos liaudį.

1941 metų birželio 22 d. hitlerinės gaujos įsiveržė į Lietuvą.

Hitlerinės armijos atėjo į Lietuvą, kad apiplėštų lietuvių tautą, išnaikintų ją. Lietuviškieji buržuaziniai nacionalistiniai išgamos sutiko Europos budelius, kaip „išvadotojus“. Jie išžudė dešimtis tukstančių tarybinių aktyvistų ir aplaistė Lietuvos žemę šimtų tukstančių nekaltų žmonių krauju. Moterų ir vaikų krauju išteptomis rądomis visų ankstyvesnių Lietuvos buržuazinių partijų šulais rašė žmogėdrai Hitleriai padlaižiškus memorandumus. Buržuaziniai buožiniai nacio-

nalistiniai gaivalai tikėjosi iš Hitlerio malonės atgauti savo klasines privilegijas baisios tautinės išdavystės kaina. Jokie ankstyvesni įvykiai buržuazinės Lietuvos gyvenime taip ryškiai neparodė išdavikiškos, žvėriškos buržuazinio nacionalizmo esmės, kaip hitlerinės okupacijos metai, kada jie atvirai pasirodė hitlerinų budelių liokajų vaidmenyje.

Tėvynės karo metai ypatinga jėga parodė lietuvių tautai, kokią išganingą reikšmę turėjo Lietuvos likimui istorinė jos apsisprendimas 1940 metais. Lietuvių tauta atsiderė mirtino pavojaus akivaizdoje. Kaip įrodė Niurnbergo procese pateiktieji dokumentai, hitlerininkai ruošėsi iškelti Pabaltijo tautas iš savo gimtosios žemės ir jas iš viso likviduoti kaip tautas.

(B. d.)

UŽSIENIO ŽINIOS

Karo veiksmai Graikijoje

BELGRADAS, IX. 20 d. dedančius iš trijų 77-tos bri- (TASS). Laisvosios Graiki- gados batalionų ir iš 28-tos jos radijas vakar paskelbė „tautinės gvardijos“ bataliono, Elefteri Elada agentūros pranešimą, kuriame pasakyta, kad demokratinės armijos dalys atrėmė priešo puolimus Murgano kalno sektoriuje. Pagal vyriausiosios vadovybės planą, naktį į rugsėjo mėn. 17 d. demokratinės armijos dalys pralaužė fronto liniją ir išėjo priešui į užnugarį. Demokratinės armijos padaliniai sunaikino stambias karališkąsias dalis Caraklimano, Prani-topulo ir kituose rajonuose. Karališkoji kariuomenė vien per rugsėjo mėn. 16 d. neteko 800 vyrų užmuštais bei sužeistais, jų tarpe — 44 karininkų. Numušti du priešo lėktuvai.

Vakarų Makedonijoje demokratinės armijos dalys naktį į rugsėjo mėn. 17 d. užėmė svarbią aukštumą Jeropigos sektoriuje. Karališkosios dalys neteko 80 vyrų. Tesalijoje demokratinės armijos dalys rugsėjo mėn. 17 d. toliau puolė priešo junginius, susi-

gados batalionų ir iš 28-tos „tautinės gvardijos“ bataliono, vykusi į pagalbą karališkai kariuomenei Kato Olimpo rajone. Po aršių mušių priešas buvo priverstas pasitraukti į savo išeities pozicijas.

(ELTA).

ATĖNAI, IX. 20 d. (TASS). Šiandien 3 val. ryto demokratinės armijos dalys puolė Kastorijos miestą Vakarų Makedonijoje. Kastorijos igula buvo apšaudyta kulkosvaidžių ugnimi iš aukštumų, esančių į vakarus nuo miesto. Tuo pat metu kita demokratinės armijos dalis puolė karališkas pajėgas Agiosio Afanasiosio miestelyje, į pietvakarius nuo Kastorijos. Iki 10 val. ryto, kai buvo gautos paskutinės telegramos iš Kastorijos, mušiai tebevyko. Pranešimais iš Pakraso, vakar rytą demokratinės armijos dalys puolė Egiono miestą ir atliko žygį į Chalandri-cos miestą.

(ELTA).

JAV sukurtas Uolesą remiančių rašytojų komitetas

NIUJORKAS, IX. 21 d. Lengstonas Hjuzas ir Šerli Grehemas, dramaturgai Lilian Helmen, Arno D' Juso ir poetas Luisas Antermejeris. Pastarasis korespondentams pareiškė, kad komitetas veiks mokslo, meno ir laisvųjų profesijų darbuotojų tautinės tarybos vadovaujamas. Komiteto centrai bus Niujorke, Holivude ir Viduriniuosiuose Vakaruose.

(ELTA).

Konferencija taikai ginti Birmingame

LONDONAS, IX. 20 d. kuris yra pagrindas Vokietijos klausimui taikai sureguliuoti.

Birmingamo profsajungų tarybos sekretorius Beikeris pareiškė, kad karo kurstytojai mėgina sukelti naują karą, prisidengdami kova prieš bolševizmą. Beikeris ragino vakarus bendradarbiauti su Tarybų Sąjunga.

(ELTA).

A. J. Višinskis atvyko į Paryžių

PARYŽIUS, IX. 20 d. Višinskis šiandien atvyko į Paryžių. Tarybinės delegacijos SNO Generalinės Asamblėjos sesijoje vadovas A. J.

(ELTA).

Tarybų Sąjungos paviliono pasisiekimas Pragos tarptautinėje mugėje

PARGA, IX. 20 d. (TASS). Pasibaigė tradicinė tarptautinė rudens mugė Pragoje, kurioje dalyvavo 11 šalių, o taip pat daug privačių firmų iš eilės valstijų. Per savaitę mugę aplankė daugiau kaip milijonas žmonių.

Milžinišką pasisiekimą turėjo Tarybų Sąjungos paviljonas. „Aplankę Tarybų Sąjungos paviljoną, — pasakyta viename grupinių užrašų atsiliepimų knygoje, — mes dar kartą įsitikinome Tarybų Sąjungos jėga ir galybe, jos industrijoje ir ekonomine galia. Šlovė TSRS piliečiams, šlovė Stalinui — mūsų išvadotojui!“ Tukstančiai užrašų atsiliepimų knygoje linki Tarybų Sąjungos tautoms pasiekti dar didesnius laimėjimus.

Lenkijos, Bulgarijos ir kitų liaudies demokratijos šalių paviljonai ryškiai pademonstravo milžiniškus laimėjimus, kuriuos pasiekė per paskutinius metus tų šalių tautos.

Čekoslovakijoje suimta šnipų grupė

PARGA, IX. 21 d. (TASS). Čekoslovakijos telegramų agentūros pranešimu, Čekoslovakijos saugumo organai suėmė grupę asmenų, variusių šnipinėjimą vienos užsienio didžiosios valstybės naudai.

„Tos grupės vadovas — Miroslovas Stodulka“, pasakyta agentūros pranešime, „pabėgo šių metų pavasarį į Vokietiją ir ten užmezgė ryšius su amerikiečių žvalgyba, kur jis buvo apmokytas žvalgybinės veiklos“. Šių metų birželio mėnesį amerikiečių žvalgyba nusiuntė Stodulką į Čekoslovakiją, kur jis turėjo surinkti žinias apie trumpų bangų radijo siųs uvo darbą. Įvykdes tą uždavinį, Stodulka grįžo į Vokietiją, kur jis gavo iš amerikiečių atlyginimą už savo paslaugas. Po to, jis vėl buvo nusiųstas į Čekoslovakiją, gavęs naują uždutį. Ši kartą Stodulka turėjo užmegzti ryšį su pagrindžio grupė Pragoje. Per kvotą Stodulka pilnutinai pripažino jam pateiktus kaltinimus. (ELTA).

PPS vyriausiosios tarybos posėdis

VARŠUVA, IX. 20 d. (TASS). Oficialiai pranešama, kad rugsėjo mėn. 18 d. Varšuvoje prasidėjo PPS vyriausiosios tarybos posėdis.

Posėdyje politinį pranešimą padarė PPS generalinis sekretorius Juzefas Cirankevičius, pranešimą ekonomiais klausimais padarė PPS centro vykdomojo komiteto politinės komisijos narys Adamas Rackis.

Mums rašo

Sukčius — lauk iš įstaigos!

Ne kartą „Stalino Keliu“ skiltyse buvo kritikuoti tarnautojai, neatiduoda pirkėjams gražos, bet atsiranda dar tokių tipų, kurių bolševikinė kritika neįaudina.

Subačiaus miesto ir apylinkės gyventojai yra labai pasipiktinę vietos geležinkelio kasos kasininko sukčiavimais. Už bilietus yra imamos aukštesnės kainos, negu parašyta kainoraštyje, o kada paklausama, kodėl nėra gražos, kasininkas ramiai atsako:

Smulkių neturiu!

Taip jam nuo kiekvieno keleivio atlieka po 50 - 30 kp. Gi per parą pereina gana daug keleivių. Be to, kasininkas dažnai prieš traukinio atėjimą uždaro kasą ir ramiausiai vaikšto po peroną, nepastebėdamas eilėje laukiančių žmonių.

Vieną kartą, pagaliau, atitinkami organai turi susidomėti tokiais minėto kasininko darbiniais.

G. Mykolaitis

Varencovas Vladimiras Semionovičius — Stalininės premijos laureatas, Glavtorfo inžinierius. Stalininė premija suteikta už dalyvavimą išdirbime aukšto gamybingumo mašinų frezerinių durpių gamybai.

V. Savostjanovo foto
TASS-o spaudos klišė

Komjaunimas be būstinės

Atvykęs į Skapiškį naujai paskirtas komjaunimo organizatorius drg. Baltrūnas tuojau iš valsčiaus vykdomojo komiteto pareikalavo išskirti du kambarius komjaunimui. Tas jo reikalavimas buvo patenkintas, bet drg. Baltrūnas gautuose dvejuose kambariuose padarė savo butą. Dabar Skapiškio komjaunuoliai nusiskundžia, kad nėra komjaunimo būstinės. Įdomu, kodėl, žinodamas minėtą padėtį, nesiėmė priemonių šį dalyką sutvarkyti vietoje LKP(b) Skapiškio valsčiaus partinis organizatorius drg. Kondratjevas?

Gal tuo reikalu susidomės komjaunimo apskrities komitetas?

M. Barbaitis

SPORTAS

Rugsėjo 19 d. Subačiuje įvyko Kupiškio apskrities krepšinio pirmenybės. Pirmenybėse dalyvavo trys komandos: Kupiškio „Žaibas“, Kupiškio gimnazija ir Subačiaus „Kovas“.

Jau iš pat pirmųjų žaidimo minučių subatėnai iš eilės pelnė 6 metimus. Tik po to kupiškėnai įmetė pirmąjį metimą. Iki žaidimo pabaigos, rezultatui esant 17:4 subatėnų naudai, kupiškėnai neišstengė sušvelninti rezultato ir kėlinys baigiasi 23:4 „Kovo“ naudai.

Antrame kėlinyje žaidimo vaizdas iš pagrindų pasikeitė. Kupiškėnai trumpom pasuotėm gražiai priešo subatėnų krepšio ir rezultatas gavosi 8:0. Tik po to subatėnai susiėmė ir pasekmę pradėjo lyginti, bet išlyginti nepasisekė ir kėlinys baigiasi 13:9 Kupiškio gimnazijos naudai. Bendras rungtynių rezultatas 32:17 „Kovo“ naudai.

Suvedus rezultatus, Kupiškio apskrities krepšiniomeisterio vardą iškovojo Kupiškio „Žaibo“ komanda su krepšių santykiu 76:41. Antroji vieta atliko Subačiaus „Kovu“ ir paskutinė vieta Kupiškio gimnazijai.

Visoms pirmenybių rungtynėms teisėjavo Klimavičius. Už ats. redaktorių D. J. JANKAUSKAS

Paskutinėms pirmenybių rungtynėms į aikštę išbėgo Kupiškio gimnazija ir Subačiaus „Kovas“.

Jau iš pat pirmųjų žaidimo minučių subatėnai iš eilės pelnė 6 metimus. Tik po to kupiškėnai įmetė pirmąjį metimą. Iki žaidimo pabaigos, rezultatui esant 17:4 subatėnų naudai, kupiškėnai neišstengė sušvelninti rezultato ir kėlinys baigiasi 23:4 „Kovo“ naudai. Antrame kėlinyje žaidimo vaizdas iš pagrindų pasikeitė. Kupiškėnai trumpom pasuotėm gražiai priešo subatėnų krepšio ir rezultatas gavosi 8:0. Tik po to subatėnai susiėmė ir pasekmę pradėjo lyginti, bet išlyginti nepasisekė ir kėlinys baigiasi 13:9 Kupiškio gimnazijos naudai. Bendras rungtynių rezultatas 32:17 „Kovo“ naudai.

Suvedus rezultatus, Kupiškio apskrities krepšiniomeisterio vardą iškovojo Kupiškio „Žaibo“ komanda su krepšių santykiu 76:41. Antroji vieta atliko Subačiaus „Kovu“ ir paskutinė vieta Kupiškio gimnazijai.

Visoms pirmenybių rungtynėms teisėjavo Klimavičius.

Už ats. redaktorių D. J. JANKAUSKAS